Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Ir-Reġjun tal-Baħar Baltiku: ir-rwol tas-soċjetà ċivili organizzata fit-titjib tal-kooperazzjoni reġjonali u d-definizzjoni ta' strateġija reġjonali"

(2009/C 277/08)

Rapporteur: **Is-Sinjura PELTOLA**

Matul is-sessjoni plenarja tiegħu tal-10 ta' Lulju 2008 il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew iddeċieda, b'konformità mal-Artikolu 29(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu, li jħejji opinjoni fuq inizjattiva proprja dwar

ir-Reġjun tal-Baħar Baltiku: ir-rwol tas-soċjetà ċivili organizzata fit-titjib tal-kooperazzjoni reġjonali u d-definizzjoni ta' strateġija reġjonali

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għar-Relazzjonijiet Esterni, inkarigata sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar is-16 ta' April 2009. Ir-rapporteur kienet is-Sinjura Marja-Liisa Peltola.

Matul il-… sessjoni plenarja tiegħu li nżammet fit-13 u l-14 ta' Mejju 2009 (seduta tat-13 ta' Mejju 2009), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-opinjoni b'171 vot favur, 6 voti kontra u 7 astensjonijiet.

1. **Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet**

1.1. Il-KESE jemmen li l-erba' għanijiet tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku, li huma maħsuba biex jagħmlu r-reġjun wieħed li 1) jirrispetta l-ambjent, 2) huwa għani, 3) huwa attraenti u aċċessibbli u 4) sigur, huma importanti, ġustifikati u komplimentari.

1.2. Il-KESE jenfasizza r-rwol vitali tas-soċjetà ċivili organizzata fl-implimentazzjoni tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku. Il-KESE jirrakkomanda li l-Kummissjoni twaqqaf Forum konsultattiv tas-Soċjetà Ċivili tal-Baħar Baltiku sabiex ikun żgurat l-involviment tas-soċjetà ċivili fl-Istrateġija tal-Baħar Baltiku.

1.3. Id-dimensjoni tar-relazzjonijiet esterni tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku trid tintrabat mal-kooperazzjoni fi ħdan id-Dimensjoni tat-Tramuntana, biex b'hekk titwitta t-triq għal sħubija bejn l-UE u l-pajjiżi terzi fejn kull entità tkun ugwali.

1.4. Il-KESE jemmen li l-implimentazzjoni tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku ser teħtieġ li jiġi stabbilit il-baġit separat tagħha, inkella hemm ir-riskju li l-istrateġija tibqa' biss stqarrija politika u ma tilħaqx l-għanijiet tagħha.

1.5. Il-promozzjoni tat-tkabbir ekonomiku u l-prosperità titlob miżuri istituzzjonali mill-UE, l-iktar it-tisħiħ tal-bażi tat-trattati internazzjonali. Dan jgħin lill-bosta atturi, kemm jekk ikunu kumpaniji jew individwi privati, biex joħolqu integrazzjoni u tkabbir ekonomiku fir-reġjun b'aktar suċċess minn qatt qabel. Il-KESE jemmen li t-tisħiħ tal-ekonomija tar-reġjun tal-Baħar Baltiku ser iżid l-attraenza tiegħu u jħeġġeġ il-ħolqien ta' marka tal-Baħar Baltiku. It-tkabbir ekonomiku jġib ukoll benefiċċji usa' għaż-żona kollha tal-UE billi jtejjeb it-tħaddim tas-swieq interni u l-integrazzjoni tal-ekonomija.

1.6. Il-KESE huwa tal-fehma li, kif qablu l-UE u l-istati ta' max-xatt tal-Baltiku, is-segwitu tal-Pjan ta' Azzjoni għall-Baħar Baltiku HELCOM huwa l-aħjar mod kif jitħares l-ambjent tal-Baħar Baltiku.

1.7. Il-KESE jemmen li s-sehem attiv taċ-ċittadini ser isir dejjem aktar importanti fil-futur, anki f'dawk is-setturi u l-oqsma li soltu jieħu ħsiebhom is-settur pubbliku. Il-ħarsien ambjentali fir-reġjun tal-Baħar Baltiku huwa eżempju tajjeb ta' dan.

2. **Daħla**

2.1. L-Unjoni Ewropea tinsab fil-proċess tat-tfassil ta' Strateġija tal-Baħar Baltiku. Il-Parlament Ewropew adotta riżoluzzjoni dwar it-tfassil ta' Strateġija tal-Baħar Baltiku tal-UE f'Novembru 2006. F'Diċembru 2007, il-Kunsill Ewropew talab lill-Kummissjoni tfassal l-istrateġija sa Ġunju 2009. Din l-istrateġija tistipula l-iktar parametri importanti għat-titjib tal-kooperazzjoni reġjonali futura fir-reġjun tal-Baħar Baltiku. Il-Kummissjoni qed tħejji l-istrateġija bħala inizjattiva ta' politika reġjonali. B'kollox, hemm 19-il Direttorat Ġenerali tal-Kummissjoni involuti fix-xogħol ta' tħejjija.

2.2. L-istrateġija x'aktarx li jkollha erba' għanijiet: li tagħmel mir-reġjun tal-Baħar Baltiku [1] 1) reġjun sostenibbli mil-lat ambjentali, 2) post għani, 3) post attraenti u aċċessibbli u 4) post sigur. Il-KESE jemmen li dawn l-għanijiet għar-Reġjun tal-Baħar Baltiku huma importanti, ġustifikati u komplimentari. Il-kunċett tal-ħolqien ta' identità ċara tal-Baħar Baltiku hija wkoll ġustifikata. Billi tressaq rakkomandazzjonijiet dwar gvernanza aħjar, l-Istrateġija tal-Baħar Baltiku ser ikollha wkoll l-għan li tissemplifika l-proċeduri u tnaqqas il-burokrazija.

[1] F'din l-opinjoni, ir-Reġjun Baltiku jfisser l-istati bi xtut li jagħtu għall-Baħar Baltiku: il-Finlandja, l-Iżvezja, id-Danimarka, il-Ġermanja, il-Polonja, l-Estonja, il-Latvja, il-Litwanja u r-Russja. Dawn kollha, minbarra r-Russja, huma Stati Membri tal-Unjoni Ewropea.

2.3. Il-kontenut u l-perspettiva ġenerali tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku tal-Kummissjoni nbnew permezz ta' djalogu pubbliku miftuħ u ta' konsultazzjoni wiesgħa mal-partijiet interessati. Barra minn dawn ir-round tables, intużat ukoll konsultazzjoni pubblika fuq l-Internet biex jinġabru l-fehmiet u l-opinjonijiet ([2]). Il-KESE jappoġġja l-approċċ li għażlet li tieħu l-Kummissjoni Ewropea.

2.4. L-Istrateġija tal-Baħar Baltiku ser titressaq quddiem il-Kunsill Ewropew fid-19 ta' Ġunju 2009. Il-pjan għall-implimentazzjoni tal-istrateġija huwa maħsub li jkun dokument prattiku ħafna li jiddefinixxi l-atturi responsabbli u l-iskedi, u li miegħu jiżdied miżuri komplimentari jekk dan ikun meħtieġ. L-implimentazzjoni tal-istrateġija ser tibda taħt il-Presidenza Żvediża tal-UE u l-ħidma ser tkompli taħt il-presidenzi ta' Stati Membri Baltiċi oħrajn, l-ewwel il-Polonja fl-2011 u mbagħad id-Danimarka u l-Litwanja fl-2012 u l-2013.

2.5. Id-dimensjoni tar-relazzjonijiet esterni tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku tal-UE hija marbuta mal-kooperazzjoni fid-Dimensjoni tat-Tramuntana ([3]). Id-Dimensjoni tat-Tramuntana hija strument li bih l-UE u r-Russja, flimkien man-Norveġja u l-Iżlanda, jimplimentaw politiki f'oqsma ta' politika li ntlaħaq qbil dwarhom fin-naħa ta' fuq tal-Ewropa. Il-kooperazzjoni fid-Dimensjoni tat-Tramuntana ser tagħmilha possibbli li tinħoloq sħubija ugwali bejn l-UE u pajjiżi terzi. Il-KESE jappoġġja bis-sħiħ l-inklużjoni tal-istati kollha tal-Baħar Baltiku fi proġetti konġunti fir-reġjun tal-Baħar Baltiku. Huwa għalhekk li s-sehem u l-impenn tar-Russja lejn il-kooperazzjoni tal-Baħar Baltiku mill-bidu hija ta' importanza kruċjali, bl-istess mod kif inhu dak tan-Norveġja u l-Iżlanda li storikament, ekonomikament u kulturalment huma marbuta mill-qrib mal-Istati msemmija hawn fuq.

2.6. Ma huma maħsuba l-ebda strumenti ġodda ta' finanzjament għall-implimentazzjoni tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku. Il-kanali ta' fondi li jeżistu jinkludi l-Fondi Strutturali tal-UR (EUR 55 biljun għar-reġjun tal-Baħar Baltiku bejn l-2007 u l-2013), il-fondi nazzjonali minn kull stat tal-Baħar Baltiku u possibilitajiet oħra ta' fondi minn istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali bħall-Bank Ewropew tal-Investiment, il-Bank Nordiku għall-Investiment u l-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp. Il-KESE jemmen li jrid isir aktar użu effettiv tal-bosta sorsi ta' fondi tal-UE għall-għanijiet tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku.

2.7. Il-KESE jemmen li l-implimentazzjoni tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku ser teħtieġ li jiġi stabbilit baġit separat għaliha, inkella hemm ir-riskju li l-istrateġija tibqa' biss stqarrija politika u ma tilħaqx l-għanijiet tagħha. Il-KESE ser jindirizza l-kwistjoni tal-iffinanzjar aktar mill-qrib f'opinjoni futura.

3. Ir-rwol tas-soċjetà ċivili organizzata fl-implimentazzjoni tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku

3.1. Il-KESE jinsab sodisfatt bil-fatt li l-Kummissjoni involviet b'mod attiv l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fil-ħolqien ta' Strateġija tal-Baħar Baltiku: is-sehem attiv tagħhom huwa wkoll meħtieġ għall-implimentazzjoni tal-pjan ta' azzjoni tal-istrateġija. Il-KESE jsostni li mingħajr l-involviment ġenwin tas-soċjetà ċivili fl-Istrateġija tal-Baħar Baltiku, ma jistgħux jittieħdu l-miżuri tal-istrateġija u jintlaħqu l-għanijiet tagħha.

3.2. Bħalissa, il-ħidma importanti ta' bosta organizzazzjonijiet differenti, bħal NGOs, il-konsumaturi, u negozji jew gruppi ta' konservazzjoni tal-ambjent spiss qatt ma tmur lil hinn mill-istadju ta' rakkomandazzjonijiet. L-għarfien dwar xogħlhom huwa nieqes u l-miżuri prattiċi għandhom mnejn qatt ma jaslu biex jittieħdu.

3.3. Barra mill-korpi nazzjonali, ir-reġjuni, il-bliet u l-assoċjazzjonijiet tas-soċjetà ċivili organizzata huma wkoll atturi importanti fir-reġjun tal-Baħar Baltiku. Il-KESE jemmen li jeħtieġ li jiġu ċċarati r-rwoli differenti tagħhom, sabiex l-organizzazzjonijiet jiġu mħeġġa jaħdmu flimkien u jiżviluppaw ftehim ta' kooperazzjoni. Jeħtieġ ukoll li tiġi ċċarata l-massa kkumplikata ta' inizjattivi u proġetti taħt il-programmi ta' ffinanzjar differenti billi l-programmi jiġu kkordinati b'mod aktar effiċjenti u l-prijoritajiet tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku jitqiesu b'mod sistematiku.

3.4. Il-KESE jinsab imħasseb dwar l-implimentazzjoni prattika u l-monitoraġġ tal-pjan ta' azzjoni tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku u b'hekk jipproponi li l-Kummissjoni twaqqaf Forum konsultattiv tas-Soċjetà Ċivili tal-Baħar Baltiku, li l-mandat tiegħu jkun:

— li jiżgura l-involviment tas-soċjetà ċivili organizzata fl-Istrateġija tal-Baħar Baltiku;

— li jleħħen il-fehmiet u r-rakkomandazzjonijiet tas-soċjetà ċivili organizzata dwar kwistjonijiet topiċi għall-awtoritajiet rilevanti tal-Baħar Baltiku;

— li jħeġġeġ l-involviment attiv tas-soċjetà ċivili organizzata fil-pajjiżi involuti fl-Istrateġija tal-Baħar Baltiku;

— li jħeġġeġ is-sehem tas-soċjetà organizzata ċivili fl-implimentazzjoni tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku fil-livell nazzjonali, reġjonali u tal-UE;

— li jrawwem u jħeġġeġ id-diskussjoni pubblika u jqajjem koxjenza dwar il-miżuri tal-Istrateġija tal-Baħar Baltiku, il-progress li sar u l-għanijiet li jridu jintlaħqu, kemm fl-Istati Membri tal-UE kif ukoll f'pajjiżi oħra koperti mill-istrateġija;

— li juża bosta mezzi, bħal żjarat, workshops u t-tixrid tal-aħjar prattika, biex iħeġġeġ in-netwerking bejn gruppi tas-soċjetà ċivili reġjonali (kemm fl-UE kif ukoll barra).

([2]) L-ewwel round table inżammet fi Stokkolma fit-30 ta' Settembru 2008 u t-tieni ser issir f'Rostock fil-5 u s-6 ta' Frar 2009. Barra minn hekk ser isiru round tables f'Kaunas fit-18 u d-19 ta' Settembru 2008, Gdansk fit-13 ta' Novembru 2008, Kopenħagen fl-1 u t-2 ta' Diċembru 2008 u Ħelsinki fid-9 ta' Diċembru 2008. Il-konsultazzjoni bl-Internet saret bejn it-3 ta' Novembru u t-31 ta' Diċembru 2008.

([3]) ĠU C 309, 16.12.2006, p. 91.

3.5. Il-KESE jinsab lest li jibda x-xogħol ta' tħejjija għall-Forum tas-Soċjetà Ċivili tal-Baħar Baltiku f'dak li għandu x'jaqsam mal-mandat u l-kompożizzjoni tiegħu u ma' kif ser jaħdem. Bil-kuntatti li għandu mal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili organizzata u l-esperjenza tiegħu f'oqsma simili, il-KESE ser ikun kapaċi jieħu ħsieb l-attivitajiet tal-Forum. Il-KESE għandu esperjenza pożittiva ħafna u mudelli funzjonali mill-iżgurar tas-sehem attiv tas-soċjetà ċivili organizzata fi proġetti bħall-kooperazzjoni Mediterranja ([4]) u kooperazzjoni permezz ta' netwerks fir-reġjun tal-Baħar Iswed ([5]).

4. **Nagħmlu mill-Baħar Baltiku żona ekonomika għanja**

4.1. L-implimentazzjoni effettiva tas-suq intern tal-UE fir-reġjun ġġib magħha benefiċċji importanti ħafna f'dak li għandu x'jaqsam ma' tkabbir ekonomiku. L-UE, l-istati nazzjonali u l-organizzazzjonijiet internazzjonali joħolqu l-istrutturi istituzzjonali li jinsabu wara r-relazzjonijiet internazzjonali mar-reġjun tal-Baħar Baltiku u jagħmluha possibbli li dan jikber. Minkejja dan, huwa ċar li huma l-atturi ekonomiċi nnifishom, kumpaniji kif ukoll individwi privati, li huma responsabbli għall-integrazzjoni ekonomika. B'hekk, dan ser ikun il-fattur li jiddetermina kemm tirnexxi l-integrazzjoni tad-dħul ekonomiku tar-reġjun tal-Baħar Baltiku u kemm jikber malajr. Il-KESE jemmen li t-tisħiħ tal-ekonomija tar-reġjun tal-Baħar Baltiku ser iżid l-attraenza tiegħu u jheġġeġ il-ħolqien ta' marka tal-Baħar Baltiku. It-tisħiħ tal-ekonomija tar-reġjun tal-Baħar Baltiku ġġib ukoll benefiċċja usa' liż-żona sħiħa tal-UE.

4.2. Dan li ġej isemmi l-prijoritajiet ewlenin għall-integrazzjoni tas-suq u l-miżuri biex jiġi mħeġġeġ it-tkabbir fir-reġjun ekonomiku tal-Baħar Baltiku.

4.2.1. It-tisħiħ tal-bażi tat-trattati internazzjonali

4.2.1.1. Biex naħtfu l-opportunitajiet ekonomiċi li joffri r-reġjun tal-Baħar Baltiku hemm bżonn ta', l-ewwel nett, espansjoni sinifikanti fil-bażi tat-trattati internazzjonali kif ukoll integrazzjoni aħjar tal-Ewropa. Għalkemm is-sħubija tar-Russja fil-WTO u l-ftehimiet ġodda ta' kooperazzjoni mal-UE (Il-Ftehim Ġdid UE/Russja) ma għandhomx x'jaqsmu mar-reġjun tal-Baħar Baltiku esklużivament, il-benefiċċji li jistgħu jagħtu lir-reġjun huma ta' importanza deċiżiva billi joħolqu t-tkabbir ekonomiku reġjonali u jheġġu l-iżvilupp. Il-Baħar Baltiku huwa l-aktar rotta naturali importanti għall-esportazzjoni tal-prodotti tar-Russja lejn l-Ewropa.

4.2.1.2. Hija kwistjoni ta' tħassib għall-KESE li r-Russja mhijiex parti mill-Programm tal-Unjoni Ewropea għar-Reġjun tal-Baħar Baltiku (INTERREG IVB 2007-2013) li qed jaħdem biex ir-reġjun isir post attraenti biex wieħed jinvesti, jgħix u jaħdem fih.

4.2.1.3. Hemm bosta ftehimiet kuntrattwali li jaqgħu taħt is-setgħat ta' teħid ta' deċiżjonijiet tal-UE u l-Istati Membri li setgħu ħallew impatt tassew pożittiv fuq ir-reġjun tal-Baħar Baltiku. Pereżempju, bħalissa, kumpanija li taħdem f'kull wieħed mid-disa' pajjiżi tar-reġjun tal-Baħar Baltiku trid tuża xejn inqas minn tmien muniti differenti. Il-Finlandja u l-Ġermanja biss huma parti miż-żona tal-euro. Huwa importanti ħafna għall-unjoni ekonomika u monetarja li tiġi estiża biex tinkludi d-Danimarka, l-Iżvezja, l-Estonja, il-Latvja, il-Litwanja u l-Polonja. B'mod partikolari, kieku d-Danimarka u l-Iżvezja jieħdu inizjattivi biex jissieħbu fl-unjoni ekonomika u monetarja dan iżid l-effettività u l-kredibbiltà għall-isforzi biex jiġi sfruttat il-potenzjal sħiħ tar-reġjun ekonomiku tal-Baħar Baltiku.

4.2.2. Inħeġġu t-tħaddim tas-suq intern

4.2.2.1. Għad fadal aktar xi jsir biex is-suq intern tar-reġjun tal-Baħar Baltiku jaħdem tajjeb. Bi speċjalizzazzjonili dejjem qed tiżdied, ħafna iktar kumpaniji qed jaħdmu f'bosta netwerks internazzjonali maħluqa skont il-qasam ta' attività. Permezz tal-konsumaturi, is-sottokuntratturi u l-imsieħba tan-negozju tagħhom, il-kumpaniji għandhom rabtiet ma' swieq u produtturi fir-reġjun kollu tal-Baħar Baltiku. Biż-żieda fit-tranżazzjonijiet kummerċjali transkonfinali, huwa tassew importanti għar-reġjun tal-Baħar Baltiku li tinħoloq żona ta' suq uniformi kemm jista' jkun sabiex ma jkunx hemm xkiel għall-kummerċ fil-prodotti u s-servizzi, l-akkwisti pubbliċi u l-flussi ta' investiment, u s-swieq tal-kapital u tax-xogħol jaħdmu tajjeb.

4.2.2.2. Id-dħul fis-seħħ tat-trattat il-ġdid ta' Liżbona fl-2010 jaf ikun importanti ħafna għall-Istati Membri tal-UE fir-reġjun tal-Baħar Baltiku. It-trattat isaħħaħ ir-responsabbiltà tal-UE f'oqsma importanti għall-industrija bħall-unjoni doganali, ir-regoli tal-kompetizzjoni u l-politika tal-kummerċ.

4.2.2.3. Huwa wkoll kruċjali li l-applikazzjoni tal-liġi tal-UE tkun kemm jista' jkun uniformi. Pereżempju, element ewlieni tal-istrateġija ta' Liżbona għat-tkabbir u l-impjiegi riveduta hija d-direttiva dwar is-servizzi li trid tiġi implimentata fl-Istati Membri sat-28 ta' Diċembru 2009. Ir-rapport ta' Frar 2009 ([6]) tal-Eurochamber ([7]) jenfasizza, fost l-oħrajn. id-differenzi sinifikanti bejn l-implimentazzjoni ta' din id-direttiva fl-Istati Membri Baltiċi tal-UE kemm f'dak li għandu x'jaqsam ma' skedi kif ukoll kontenut. Il-qagħda bħalissa toffri l-Istati Membri Baltiċi tal-UE opportunità mill-aqwa biex jaħdmu flimkien sabiex joħolqu sistema tan-negozju standardizzata u ċentralizzata għall-fornituri tas-servizzi. Din is-sistema tan-negozju ċentralizzata trid tiċċara l-proċeduri ta' awtorizzazzjoni għall-għoti ta' servizzi, biex b'hekk ikun eħfef biex jinkiseb tagħrif dwar formalitajiet amministrattivi u l-ħarsien tal-konsumaturi kif ukoll biex ikun eħfef għall-fornituri tas-servizzi li jittrasferixxu minn Stat Membru għal ieħor.

([4]) Il-KESE ħoloq netwerk ta' kunsilli ekonomiċi u soċjali u istituzzjonijiet simili fir-reġjun Ewro-Mediterranju fl-1995 fuq il-bażi ta' mandat mogħti lilu mid-Dikjarazzjoni ta' Barċellona.

([5]) ĠU C 27, 3.2.2009, p. 144.

([6]) Ir-raba' edizzjoni tal-istħarriġ dwar l-Implimentazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi: www.eurochambres.eu

([7]) L-Assoċjazzjoni tal-Kmamar tal-Kummerċ Ewropej tal-Kummerċ u l-Industrija

4.2.2.4. Bosta setturi ewlenin fir-reġjun tal-Baħar Baltiku jibqgħu barra mill-ambitu tad-direttiva dwar is-servizzi. Fost dawn insibu xi servizzi ta' trasport, aġenziji tax-xogħol temporanju, is-servizzi finanzjarji u s-servizzi tal-kura tas-saħħa. Dawn is-servizzi wkoll jeħtieġu suq intern li jaħdem tajjeb, speċjalment jekk il-kumpaniji jintalbu jkunu fornituri tas-servizzi attivi.

4.2.2.5. Hemm bosta ostakli għall-kummerċ li għadhom ixekklu l-kumpaniji milli jaħdmu tajjeb fir-reġjun tal-Baħar Baltiku. L-Unjoni Ewropea u atturi oħra għad fadlilhom wisq x'jagħmlu fir-reġjun tal-Baħar Baltiku fit-tisħiħ tal-prinċipji bażiċi tal-istat tad-dritt u, l-iktar, fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni.

4.2.2.6. Il-KESE jixtieq jiġbed l-attenzjoni għal eżempju mill-aqwa ta' faċilitazzjoni tal-kummerċ bejn l-UE u r-Russja. Fl-1 ta' Jannar 2009 beda proġett pilota dwar it-trażmissjoni elettronika tad-data dwar l-ipproċessar tad-dwana. F'dan l-istadju tal-bidu, ir-Russja u tmien pajjiżi tal-UE, tlieta mir-reġjun tal-Baltiku (il-Latvja, l-Iżvezja u l-Finlandja) huma involuti. Tliet pajjiżi Baltiċi oħra (il-Litwanja, l-Estonja u l-Polonja) ser jissieħbu fil-proġett aktar tard fl-2009. Dan il-proġett huwa l-ewwel pass fil-modernizzazzjoni tal-proċeduri tad-dwana bejn ir-Russja u l-UE. Jinħtieġu aktar miżuri ta' armonizzazzjoni biex jiffaċilitaw l-ipproċessar tad-dwana sabiex inaqqsu l-opportunitajiet għall-kriminalità f'dan il-qasam. L-armonizzazzjoni ttejjeb il-loġistika u tnaqqas l-ispejjeż għall-kumpaniji.

4.2.3. Infrastruttura

4.2.3.1. L-infrastruttura teħtieġ li t-trasportazzjoni bil-baħar, ix-xmajjar, l-art u s-sema tintrabat transkonfinalment. Dan jeħtieġ kompetizzjoni u ppjanar konġunt sabiex ir-rotot ikunu jistgħu jintrabtu flimkien mingħajr interruzzjonijiet. Jeħtieġ li tingħata wkoll aktar attenzjoni għall-kwalità tagħhom. Hemm bżonn ta' kooperazzjoni bejn l-Istati Membri tal-UE u mar-Russja b'mod partikolari biex jiġu żviluppati katini ta' trasport irħas u effiċjenti u biex titneħħa l-konġestjoni tat-traffiku. Dan jista' jinkiseb billi jsir użu sħiħ tal-kunċett tal-awtostrada tal-Baħar Baltiku, il-politika TEN-T ([8]) mifruxa mal-Ewropa dwar in-netwerks tat-trasport u s-sħubija tat-trasport u l-loġistika tad-Dimensjoni tat-Tramuntana li qed titħejja bħalissa. Kull analiżi ta' dan għandha tiġbor fiha l-Istati Membri tal-UE u r-rotot ta' trasport trans-Ewropew. Din hija kundizzjoni kruċjali għat-titjib tal-mobilità tal-prodotti, is-servizzi u x-xogħol.

4.2.4. Nagħtu spinta lit-tkabbir ekonomiku

4.2.4.1. Bosta riċerka turi li hemm rabta pożittiva bejn it-tkabbir ekonomiku u l-effettività tas-sistema legali ([9]). In-nuqqas ta' protezzjoni tal-proprjetà, il-korruzzjoni u l-inċertezza dwar iż-żamma tal-kuntratti u l-indipendenza tal-korpi legali flimkien mal-applikazzjoni u l-interpretazzjoni inkonsistenti tal-liġi jwasslu biex idewmu l-proċess ta' tkabbir ekonomiku. Dan iwassal biex l-investiment isir aktar riskjuż u l-flussi ta' investimenti jieqfu. Il-pajjiżi tar-reġjun tal-Baħar Baltiku jistgħu jaqblu fuq passi konġunti sabiex ipattu għal kull nuqqas f'dan l-aspett. L-Istrateġija tal-Baħar Baltiku toffri sisien mill-aqwa għal azzjoni bħal din.

4.2.4.2. Id-disa' pajjiżi tar-reġjun tal-Baħar Baltiku huma differenti ħafna minn xulxin f'bosta aspetti. Il-pajjiżi tar-reġjun tal-Baħar Baltiku u r-relazzjonijiet ekonomiċi tagħhom inbidlu ħafna tul dawn l-aħħar għoxrin sena. Il-livelli ta' żvilupp ekonomiku u l-istrutturi industrijali ivarjaw minn pajjiż għal ieħor u l-opportunitajiet ġodda ta' negozju maħluq mid-differenzi fid-domanda u l-provvista u d-diversità għandhom jiġu sfruttati aħjar minn qabel. Ix-xejriet il-kbar fir-reġjun, bħall-integrazzjoni Ewropea, l-istatus internazzjonali tar-Russja li qed jinbidel u l-bidliet globali fis-swieq tal-enerġija, il-prodotti u s-servizzi, għandhom jiġu sfruttati b'mod li jkun sostenibbli kummerċjalment u ekonomikament. Dan ifisser li l-atturi tas-soċjetà ċivili jrid ikollhom kundizzjonijiet bażiċi favorevoli u inċentivi għall-attivitajiet tagħhom.

4.2.4.3. Il-KESE jsostni li t-tkabbir ekonomiku u l-produzzjoni effiċjenti ma għandhomx bil-fors imorru kontra t-tħassib ambjentali. Bil-kontra ta' dan, għandhom jissemmew l-opportunitajiet pożittivi li toffri l-interazzjoni bejn ekonomija li qed tikber u tiddiversifika u ambjent iżjed nadif.

4.2.5. Kooperazzjoni fir-riċerka u l-innovazzjoni

4.2.5.1. Fir-reġjun tal-Baħar Baltiku bħalissa għaddejjin proġetti konġunti ta' innovazzjoni interessanti u internazzjonali fuq bażi ta' clusters. Pereżempju, in-Nordisk Innovations Center (NICE) nieda 'l fuq minn 100 proġett u netwerk transkonfinali differenti li tqassmu fi gruppi tematiċi differenti: setturi kreattivi, teknoloġija ambjentali, mikroteknoloġija u nanoteknoloġija, kostruzzjoni innovattiva, nutriċewtiċi u s-sigurtà tal-ikel.

4.2.5.2. Il-KESE jenfasizza dwar l-importanza tal-ħekk imsejħa ħames libertà u fuq il-kooperazzjoni bejn ir-riċerkaturi, l-istudenti, l-għalliema u bejn is-settur pubbliku u privat. Għandha ssir ħidma biex jiġu mħeġġa l-iskambji tal-persunal tar-riċerka bejn istituti ta' riċerka u universitajiet. Pereżempju, l-iżvilupp ta' kundizzjonijiet operazzjonali għall-clusters ineħħi l-ostakli nazzjonali għall-iffinanzjar tar-riċerka biex b'hekk tinħoloq sistema komuni għall-pajjiżi tal-Baħar Baltiku li tgħaqqad flimkien il-fondi għar-riċerka minn sorsi nazzjonali. B'konformità mal-istrateġija ta' Liżbona riveduta, kull Stat Membru tal-UE fir-reġjun tal-Baħar Baltiku għandu jaħdem biex iżid il-proporzjon ta' nfiq tiegħu fuq ir-riċerka u l-iżvilupp għal tlieta fil-mija tal-prodott gross domestiku.

([8]) http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/consultations/2009_04_30_ten_t_green_paper_en.htm

([9]) Il-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp, *Transition Report 2005: Business in Transition and World Bank (2008), Macroeconomics and Growth Research Program/Investment Climate and the Microeconomics of Growth/Institutions and Governance*. Ara wkoll: http://www.enterprisesurveys.org/ dwar il-kundizzjonijiet tal-klima kummerċjali f'bosta pajjiżi.

4.2.5.3. Il-komunitajiet xjentifiċi u ta' riċerka tat-tmien pajjiżi tar-reġjun tal-Baħar Baltiku li huma Stati Membri tal-UE kienu parteċipanti attivi fil-proġetti BONUS ERA-NET. Fl-2008, bħala parti mis-seba' programm qafas għar-riċerka, il-Kummissjoni approvat il-Programm Programm ta' Riċerka Konġunt tal-Baħar Baltiku (BONUS+), li huwa ffinanzjar mill-UE flimkien ma' korpi nazzjonali ta' ffinanzjar għar-riċerka mill-istati ta' max-xatt Baltiku. Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjoni il-ħolqien ta' dan il-programm ġdid ta' riċerka permanenti tal-Baħar Baltiku u jittama b'mod partikolari li r-riżultati tiegħu jħallu impatt akbar fuq il-ħarsien tal-Baħar Baltiku u fuq l-iżvilupp sostenibbli fir-reġjun minn dak li deher s'issa.

4.2.6. Mobilità tal-ħaddiema

4.2.6.1. Għalkemm issa għaddew ħames snin mit-tkabbir tal-UE fir-reġjun, il-moviment ħieles tal-ħaddiema fiż-żona tal-UE għadu ma nkisibx. Madankollu, mit-30 ta' Marzu 2008 'l quddiem, l-Istati Membri kollha tal-Baħar Baltiku tal-UE ġew koperti mid-dispożizzjonijiet tax-Schengen li jiffaċilitaw il-moviment ħieles tal-persuni. Il-KESE jemmen li l-perjodi ta' tranżizzjoni għall-moviment ħieles tal-ħaddiema għandhom jispiċċaw. Il-moviment tal-ħaddiema u l-għarfien minn pajjiż għall-ieħor, l-hekk imsejħa "ċirkolazzjoni tal-imħuħ", huwa ta' ġid għal kulħadd. Biex ikollu ħaddiema kwalifikata disponibbli, ir-reġjun kollu tal-Baħar Baltiku jrid jadotta minnufih politika ta' integrazzjoni bbażata fuq l-impjiegi. Dan huwa meħtieġ anki jekk fi żmien ta' riċessjoni ekonomika, il-provvista ta' ħaddiema fiż-żona x'aktarx li tikber għal xi żmien. Għandha ssir ukoll ħidma biex ikompli jiġi mħeġġeġ it-tqabbil ta' postijiet tax-xogħol mal-impjegati. Jeħtieġ li l-kulturi tax-xogħol u l-kundizzjonijiet minimi tax-xogħol jiġu armonizzati sabiex ma jkunx hemm tgħawwiġ tal-kompetizzjoni u biex jitħarsu d-drittijiet fundamentali tal-impjegati. F'dak li għandu x'jaqsam mat-taħriġ tan-nies għas-suq tax-xogħol, il-mira trid tkun li tinħoloq struttura komuni għat-taħriġ professjonali u lista ta' kwalifiki professjonali. Għad fadal ħafna xi jsir fir-reġjun Baltiku kollu fil-promozzjoni ta' inċentivi għax-xogħol u l-iffaċilitar tal-moviment minn post għal ieħor jew minn pajjiż għal ieħor.

4.2.6.2. In-Netwerk tax-Xogħol tal-Baħar Baltiku (BSLN) għadu kif beda proġett konġunt ta' tliet snin li jinvolvi għexieren ta' msieħba li qed jieħdu sehem mill-pajjiżi differenti fir-reġjun. Għandu l-għan li jagħmel mir-reġjun tal-Baħar Baltiku mudell Ewropew ta' politika tas-suq tax-xogħol transkonfinali kif ukoll post attraenti biex taħdem, tgħix u tinvesti fih. In-netwerk tat-trejdunjins tal-Baħar Baltiku (BASTUN) huwa wieħed mill-imsieħba ewlenin fl-implimentazzjoni tal-proġett tal-BSLN ([10]).

5. Nagħmlu mill-Baħar Baltiku reġjun ta' żvilupp sostenibbli li jirrispetta l-ambjent

5.1. L-għan huwa li r-reġjun tal-Baħar Baltiku jsir żona ekoloġikament sostenibbli. Il-Baħar Baltiku huwa baċir relattivament żgħir u baxx ta' ilma salmastru, li mil-lat ekoloġiku, jagħmlu eċċezzjonalment vulnerabbli.

([10]) Fost l-imsieħba nsibu organizzazzjonijiet ċentrali tal-impjegati, federazzjonijiet internazzjonali tal-impjegati, il-Kunsill tal-Istati tal-Baħar Baltiku (CBSS), organizzazzjonijiet ċentrali ta' min iħaddem u l-Istitut Ġermaniż għall-Politika Soċjali u tat-Taħriġ.

5.2. Matul dawn l-aħħar għoxrin sena l-kundizzjoni tal-Baħar Baltiku marret għall-agħar b'mod li joħloq tħassib. Il-kwantità ta' rimi ta' skart fih għadha mhux sostenibbli. L-ewtrofikazzjoni tal-Baltiku u l-livelli għoljin tiegħu ta' tossiċi ambjentali jfissru li l-livelli ta' nutrijenti, il-frekwenza ta' alka u flora oħra qed jogħlew. Iż-żieda fl-alka tinħoloq direttament mil-livelli għoljin ta' nitroġenu u fosfru, in-nutrijenti ewlenin tagħha.

5.3. 'Il fuq minn 85 miljun ruħ jgħixu fl-inħawi tad-dranaġġ tal-Baltiku u qed jindunaw dejjem aktar bil-qagħda inkwetanti ta' din iż-żona. Madankollu, l-isfida wara t-teħid ta' miżuri biex jiġi mħares il-Baltiku tinsab fil-fatt li hemm disa' pajjiżi fi stadji differenti ta' żvilupp fuq ix-xatt tal-Baltiku u madwar tużżana, fosthom ir-Repubblika tal-Belarus u l-Ukrajina, li jinsabu fiż-żona tad-dranaġġ. Dan wassal biex il-kordinazzjoni tal-ħidma bejn l-atturi interessati differenti tkun diffiċli. Il-KESE jemmen li l-kundizzjoni allarmanti tal-Baltiku mingħajr dubju titlob li jittieħdu malajr miżuri transkonfinali effettivi ([11]).

5.4. Il-KESE jemmen li l-iktar mod mgħaġġel u kosteffettiv biex titjieb il-kundizzjoni sħiħa tal-Baltiku huwa li l-agħar sorsi ta' tniġġis jiġu ttrattati f'livell tassew lokalizzat. Fil-Golf tal-Finlandja, pereżempju, l-agħar sors waħdieni ta' tniġġis hija l-belt ta' San Pietruburgu, li għadha mhux qed tagħmel biżżejjed biex tneħħi n-nutrijenti mill-ilma tar-rimi tagħha. Minkejja dan, sar progress sinifikanti. Fl-ikbar impjant tat-trattament tad-dranaġġ, li nħoloq fl-2007, it-tnaqqis kimiku tal-fosfru fl-ilma tar-rimi għenet biex jonqos b'mod sinifikanti t-tniġġis tal-fosfru u l-proliferazzjoni tal-alka fil-Golf tal-Finlandja. B'mod partikolari, jeħtieġ li l-emissjonijiet li jaħarbu mill-agrikoltura jiġu ttrattati aħjar fl-istati kostali kollha tal-Baltiku. Jekk dawn jitnaqqsu l-kundizzjoni tal-ilmijiet kostali tkun qed tittejjeb b'mod sinifikanti.

5.5. Il-KESE jqis li l-Pjan ta' Azzjoni għall-Baħar Baltiku (BSAP) HELCOM ([12]) huwa l-aktar strument importanti biex titwaqqaf l-ewtrofikazzjoni tal-Baltiku. L-istati kostali kollha tal-Baltiku u l-Kummissjoni ffirmaw dan il-ftehim fl-2007.

6. Enerġija u sigurtà marittima

6.1. Il-KESE ħejja opinjoni separata dwar id-dimensjoni esterna tal-politika tal-enerġija tal-UE ([13]) li tgħid li l-UE tagħti importanza partikolari lill-kwistjonijiet ta' enerġija li fiha l-Istrateġija tal-Baħar Baltiku. Il-kooperazzjoni fl-enerġija fir-reġjun tkopri primarjament il-pajjiżi li huma konsumaturi tal-enerġija u l-pajjiżi ta' tranżitu tal-enerġija. Il-fattur ewlieni hija l-konnessjoni mar-Russja. Prijorità partikolari għar-reġjun Baltiku għandha tkun il-ħolqien ta' ftehim ġdid bejn l-UE u r-Russja (Il-Ftehim il-Ġdid UE/Russja) bbażat fuq il-prinċipji ta' reċiproċità u fehma reċiproka, li wkoll ikopri kwistjonijiet ta' enerġija. Ir-Russja għandha tħalli t-tranżitu tal-gass fin-netwerk tagħha u tħalli l-kumpaniji Ewropej jinvestu fl-iżvilupp tan-netwerks ta' enerġija u s-sorsi ta' enerġija tagħha.

([11]) http://www.wwf.fi/wwf/www/uploads/pdf/balticseascorecard2008.pdf

([12]) www.helcom.fi

([13]) ĠU C 182, 4.8.2009, p. 8.

6.2. L-ekosistema fraġli tal-Baħar Baltiku, li diġà hija mniġġsa ħafna, tfisser li l-proġett ippjanat tan-Nord Stream ta' sistema tal-pajpijiet għall-gas Baltika jrid jissodisfa rekwiżiti stretti ambjentali u ta' sigurtà. Pereżempju, wara t-Tieni Gwerra Dinjija tpoġġew fil-qiegħ tal-Baħar Baltiku munizzjonijiet u armi kimiċi. Il-koordinati preċiżi fejn dawn jinsabu huma sigriet, u m'hemmx informazzjoni dwar il-post preċiż fejn jinsabu u l-istat tagħhom. Il-KESE japprova r-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ([14]) tat-8 ta' Lulju 2008 u jirrakkomanda bil-qawwa li l-partijiet interessati fil-proġett Nord Stream jivverifikaw b'attenzjoni jekk hemmx passaġġi alternattiva, b'mod partikulari fuq l-art. Independentement mill-ġejjieni ta' dan il-proġett, anke r-Russja trid tħares minghajr kundizzjonijiet il-qafas legali tas-suq tal-gass tal-UE, inkluż l-aċċess għal partijiet terzi.

6.2.1. Is-sigurtà marittima hija kawża partikolari għal tħassib għall-istati ta' max-xatt tal-Baltiku. Sfida ambjentali partikolari hija l-ammont ta' żejt li jinġarr fuq il-Baltiku li żdied b'seba' darbiet tul dawn l-aħħar ħmistax-il sena. Fl-2007 l-ammont ta' żejt li nġarr fuq il-Baltiku kien 145 miljun tunnellata u dan huwa mistenni li jiżdied għal 240 miljun tunnellata sal-2015. Din il-kooperazzjoni bejn l-istati ta' max-xatt tal-Baltiku wasslet biex l-Organizzazzjoni Marittima Nazzjonali sejħet lill-Baħar Baltiku żona tal-baħar partikolarment sensittiva (PSSA). Bastimenti b'qiegħan doppji u bwieq doppji, li ser ikunu mandatorji mill-2010 'l quddiem, għandhom jgħinu biex jevitaw it-tixrid taż-żejt. Minkejja dan, il-KESE jheġġeġ il-pajjiżi tar-reġjun tal-Baħar Baltiku biex jiżviluppaw sistema konġunta ta' monitoraġġ u skambju ta' informazzjoni biex ikomplu jheġġu s-sigurtà marittima.

6.2.2. L-emissjonijiet ta' nutrijenti mill-vapuri jistgħu jitnaqqsu billi jitbiddlu r-rekwiżiti għall-ilma tar-rimi f'anness IV tal-konvenzjoni MARPOL. L-għan tad-Direttiva 2000/59/KE kienet li żżid il-faċilitajiet fil-portijiet biex jirċievu ilma tas-sentina u tar-rimi ġġenerat mill-vapuri. Għandha tkompli tiġi mħeġġa l-azzjoni volontarja biex jitnaqqas ir-rimi ta' ilma ħażin, pereżempju, billi jiżdied in-numru u l-volumi ta' faċilitajiet ta' akkoljenza fil-portijiet. Il-portijiet tal-Baħar Baltiku jridu wkoll jagħmlu ċert li l-kundizzjonijiet ta' ħidma tagħhom jkunu flessibbli u ħfief biżżejjed biex jieħdu ħsieb vapuri kbar tal-kruċieri ([15]).

6.3. Għalkemm l-ewtrofikazzjoni tal-Baltiku mhijiex milquta b'mod sinifikanti mir-rimi mill-vapuri, dan huwa eħfef biex jitnaqqas mill-emissjonijiet li jaħarbu, u għalhekk ma għandux jintesa.

7. Tnaqqis ta' emissjonijiet agrikoli

7.1. Il-Pjan ta' Azzjoni għall-Baħar Baltiku tal-HELCOM jistipula miri minimi ċari ta' tniġġis għal kull pajjiż fir-reġjun tal-Baħar Baltiku. Biex jintlaħqu dawn il-miri jeħtieġ li l-UE tiżviluppa ċerti elementi tal-politika agrikola komuni fejn jitqiesu wkoll iċ-ċirkustanzi partikolari tal-produzzjoni agrikola u l-ambjent tar-reġjun tal-Baħar Baltiku ([16]).

Għalhekk huwa siewi li, fl-abbozz tal-pjan ta' azzjoni tagħha, il-Kummissjoni b'mod ġenerali qieset il-proposti tal-għaqdiet tal-bdiewa tal-pajjiżi Baltiċi dwar is-sostenibbiltà, l-ambjent u l-agrikoltura. Fost l-oħrajn, dawn jikkonċentraw aktar fuq l-azzjoni marbuta mat-teknoloġija ambjentali, il-konsultazzjoni, il-ġestjoni tad-demel u l-implimentazzjoni u l-amministrazzjoni tar-regoli tal-UE dwar il-pestiċidi, l-għalf u l-ikel.

Hawnhekk il-kooperazzjoni bejn l-atturi u l-organizzazzjonijiet fl-Istati Membri bħalma huma l-produtturi agrikoli, l-organizzazzjonijiet ambjentali u l-konsumaturi hija ta' importanza partikolari. Huwa vitali għaż-żona li jintlaħaq ftehim dwar l-aħjar prattika sabiex tiġi applikata u tixxerred fil-pajjiżi differenti. Prattiki li jistgħu jiġu applikati sistematikament minn atturi differenti għandha ssir applikazzjoni għalihom mill-programmi ta' żvilupp agrikolu fil-perjodu l-ġdid ta' programmazzjoni. Bl-istess mod, għandhom jinstabu metodi li jtejbu l-użu tal-fertilizzanti u tal-enerġija ([17]).

8. It-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-fosfru u n-nitroġenu permezz ta' trattament aktar effiċjenti tal-ilma tar-rimi

8.1. Il-KESE jemmen li l-applikazzjoni sħiħa tad-Direttiva tal-UE dwar it-trattament tal-ilma tar-rimi urban ([18]) hija l-iktar pass importanti għat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' nitroġenu u fosfru. Miżura importanti oħra għat-tneħħija aktar effiċjenti tal-fosfru hija l-applikazzjoni tar-rakkomandazzjoni tal-HELCOM 28E/5. Madankollu, ir-rekwiżiti ta' żmien attwali tal-UE huma wisq ġenerużi meta titqies il-qagħda allarmanti tal-Baħar Baltiku. Jeħtieġ li jkun hemm miri aktar ambizzjużi. Il-KESE jsostni li għandha tittejjeb l-effiċjenza ta' dawn il-proċessi ta' trattamenti tekniċi u kimiċi; huma pjuttost kosteffettivi u jħallu riżultati malajr.

([14]) Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-8 ta' Lulju 2008 dwar l-impatt ambjentali tas-sistema tal-pajpijiet tal-gass ippjanata fil-Baħar Baltiku biex tgħaqqad ir-Russja mal-Ġermanja (Petizzjonijiet 0614/2007 u 0952/2006) ((2007/2118(INI)).

([15]) Bl-istess mod, ir-rakkomandazzjoni tal-HELCOM 28E10 (Applikazzjoni tas-sistema li ma jkunx hemm tariffa speċjali għall-iskart iġġenerat mill-vapuri u l-iskart maqbud fix-xbieki tas-sajd fiż-żona tal-Baħar Baltiku) għandha tiġi implimentata bis-sħiħ.

([16]) Għandha tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva tal-pjanijiet għall-ġestjoni integrata tal-baċiri tax-xmajjar tad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma tal-UE. Għandu jittejjeb il-ħarsien tal-ilma fl-agrikoltura billi tingħata prijorità liż-żoni li huma sensittivi mil-lat ambjentali.

([17]) Biex titnaqqas it-tagħbija agrikola għall-Baħar Baltiku, jinħtieġu innovazzjonijiet fil-politika agrikola kemm fl-ippjanar kif ukoll fl-implimentazzjoni tal-miżuri. Eżempju minnhom ta' kif prattiki ġodda jistgħu jkunu offerti volontarji kompetittivi fi skema agri-ambjentali. Sfond: l-offerti kompetittivi huma miżura volontarja li fiha l-miżuri jiġu kkonċentrati fuq dawk l-oqsma fejn hemm l-ogħla riskju ta' emissjonijiet ta' nutrijenti u l-aħjar proporzjon tal-ispiża meta mqabbla mal-effiċjenza. Ibbażati fuq l-offerti, l-awtoritajiet iħallsu lill-bidwi skont il-vantaġġ ambjentali tal-miżuri li jikkonċernaw kull qasam offrut lill-programm, minflok is-sussidji b'rata fissa attwali.

([18]) Id-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE dwar it-trattament tal-ilma tar-rimi urban.

8.2. Il-Fondazzjoni John Nurminen hija eżempju tajjeb ta' kif is-soċjetà ċivili organizzata tista' tieħu azzjoni biex tħares l-ambjent tal-Baħar Baltiku. L-għan ewlieni tal-proġett tal-Fondazzjoni John Nurminen għal Baħar Baltiku nadif huwa li titwaqqaf l-ewtrofikazzjoni tiegħu u li l-pubbliku jsir aktar konxju dwar il-kundizzjoni tal-Baltiku ([19]). L-attenzjoni ewlenija qed tingħata lill-miżuri li jolqtu lill-ambjent naturali u l-valuri ta' utilità tal-Baħar Baltiku bl-aktar mod rapidu u kost-effettiv. Id-donazzjonijiet jiffinanzjaw miżuri bħat-titjib fit-tneħħija kimika tal-fosfru mill-ilma tar-rimi muniċipali destinat għall-Baħar Baltiku. Il-vantaġġ li gawdiet minnu l-fondazzjoni bħala attur attiv fil-ħarsien tal-ambjent jiġi wkoll mill-fatt li hija organizzazzjoni mingħajr profitti, u li hija flessibbli u ħielsa minn irbit burokratiku.

8.3. Il-KESE jemmen li inizjattivi ta' ċittadinanza attiva jistgħu jaqdu rwol sinifikanti anki f'oqsma li s-soltu jieħu ħsiebhom is-settur pubbliku. Jidher ċar li l-għarfien, it-tagħrif u l-approċċipprovduti mis-setturi privati u terzi jistgħu jikkomplimentaw il-miżuri li jieħu s-settur pubbliku.

Brussell, it-13 ta' Mejju 2009.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Mario SEPI

([19]) http://www.johnnurmisensaatio.fi/?lang=en.